II

(Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 22 december 1998

om statligt stöd från Österrike till Ergee Textilwerk GmbH

[delgivet med nr K(1998) 4568]

(Endast den tyska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(1999/589/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 93.2 första stycket i detta,

med beaktande av Avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a i detta,

efter att ha uppmanat de berörda parterna att inkomma med synpunkter enligt artikel 93.2 i EG-fördraget och med hänsyn till dessa synpunkter, och

av följande skäl:

1. **FÖRFARANDET**

Genom en skrivelse av den 30 juni 1997 anmälde Österrike till kommissionen ett undsättningsstöd till förmån för Ergee Textilwerk GmbH, Schrems, Österrike (Ergee). Österrikiska regeringen och delstaten Niederösterreich hade planerat en garanti för ett driftslån på 150 miljoner österrikiska schilling (10,8 miljoner ecu). Genom en skrivelse av den 18 november 1997 anmälde Österrike dessutom ett kapitaltillskott från den nya delägaren på 25 miljoner schilling (1,8 miljoner ecu) som skulle omvandlas till eget kapital. Den nya delägaren är det statliga Gesellschaft des Bundes für Industriepolitische Maßnahmen GmbH i Wien (GBI). Eftersom GBI överförde kapitalet innan kommissionen fattat något beslut i frågan och kommissionen sedan ansåg att kapitaltillskottet möjligen utgjorde ett statligt stöd på grund av att det inte fanns någon omstruktureringsplan, registrerades det fallet som icke anmält stöd. Den 17 december 1997 beviljade kommissionen undsättningsstödet under nummer NN 181/97 (ex N 455/97) för perioden juli 1997 till slutet av 1997. Österrike underrättades om kommissionens beslut genom en skrivelse av den 22 januari 1998. Ett motsvarande meddelande offentliggjordes i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* [1].

Genom en skrivelse av den 19 december 1997 anmälde österrikiska regeringen omstruktureringsstödet. Kommissionen begärde genom en skrivelse av den 26 januari 1998 kompletterande uppgifter, vilka Österrike tillhandahöll genom en skrivelse av den 10 mars 1998. Genom en skrivelse av den 20 april 1998 krävde kommissionen på nytt uppgifter som den borde ha fått inom den vanliga tidsfristen på tjugo arbetsdagar. Den 9 juni 1998 diskuterade kommissionens tjänstemän i Bryssel frågan med de österrikiska myndigheterna. Genom en skrivelse av den 23 juni förmedlade dessa bakgrundsuppgifter om GBI. De kompletterande uppgifter som krävdes den 20 april 1998 kom emellertid inte kommissionen tillhanda. Genom ett fax av den 3 juli 1998 förmedlade Österrike vissa ändringar av anmälan till kommissionen.

Kommissionen underrättade Österrike genom en skrivelse av den 4 augusti 1998 om sitt beslut att inleda ett förfarande i enlighet med artikel 93.2 i EG-fördraget. Kommissionen ansåg nämligen att Österrike ännu inte påvisat att samtliga omstruktureringsåtgärder är absolut nödvändiga eller att det statliga stödet är begränsat till en absolut nödvändig miniminivå. Dessutom ville kommissionen veta om Ergee hade fått omstruktureringsstöd redan 1994. För övrigt konstaterade den att GBI:s kapitaltillskott på 25 miljoner schilling (1,8 miljoner ecu), under de sex månader som undsättningsåtgärderna pågick, eventuellt utgör ett förlängt undsättningsstöd och att andra åtgärder från GBI:s sida kanske måste undersökas närmre.

---

[1] EGT C 70, 6.3.1998, s. 8.

I enlighet med domstolens avgörande av den 13 april 1994 i de förenade målen C-324/90 och C-342/90 (Förbundsrepubliken Tyskland och Pleuger Worthington GmbH/kommissionen) [2] ålade kommissionen Österrike att genast översända alla belägg, upplysningar och uppgifter som krävs för att pröva huruvida omstruktureringsstödet är förenligt med den gemensamma marknaden.

Kommissionens beslut offentliggjordes i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* [3]. Där uppmanades alla berörda parter att komma in med synpunkter och en synpunkt inkom.

2. INGÅENDE BESKRIVNING AV STÖDÅTGÄRDERNA

Österrike anmälde följande omstruktureringsåtgärder:

1) Den federala regeringen och delstaten Niederösterreich planerar att från och med år 1998 till och med slutet av år 2000 överta en garanti för ett driftslån på upp till 90 miljoner schilling (6,5 miljoner ecu). Den federala regeringen ämnar svara för två tredjedelar ev garantin medan delstaten Niederösterreich svarar för en tredjedel. Garantin skall vara avgiftsfri för Ergee.

2) Den federala regeringen och delstaten Niederösterreich planerar att förbereda ett lån på 40 miljoner schilling (2,9 miljoner ecu), där regeringen svarar för två tredjedelar och delstaten för en tredjedel. Under första året skall lånet vara ränte- och amorteringsfritt. Därefter följer en sexårsperiod, då återbetalningen skall ske. Återbetalningsvillkoren och räntesatsen motsvarar bestämmelserna i riktlinjerna för Europeiska utvecklingsfonden för 1996/97.

3) Bundesministerium für Arbeit, Gesundheit und Soziales och delstaten Niederösterreich kommer inte att kräva någon ränta på det lån på 42 miljoner schilling (3 miljoner ecu) som beviljades Ergee den 30 december 1994. Om företaget kan påvisa att det under perioden 1997 till 1999 har 370 anställda, efterskänker de dessutom återbetalningen av en tredjedel av lånebeloppet per år, dvs. 14 miljoner schilling (1 miljon ecu) årligen.

Österrike bekräftade att inga andra företag inom koncernen erhållit stöd.

Dessutom meddelade Österrike kommissionen att GBI avser att höja utbetalningen av en relaterad höjning av det egna kapitalet från 25 miljoner schilling (1,8 miljoner ecu) till 50 miljoner schilling (3,6 miljoner ecu). Österrike anmälde inte denna åtgärd i enlighet med artikel 93.3 i EG-fördraget, eftersom den ansåg att GBI:s verksamhet inte faller under artikel 92 i EG-fördraget.

[2] Rec. 1994, s. I-1173.
[3] EGT C 298, 26.9.1998, s. 2.

3. SYNPUNKTER FRÅN BERÖRDA PARTER

I en skrivelse av den 20 oktober 1998 instämmer British Apparel & Textile Confederation helt och fullt i kommissionens åtgärder.

4. ÖSTERRIKES STÄLLNINGSTAGANDE

Genom en skrivelse av den 17 september 1998 översände den österrikiska regeringen de uppgifter som kommissionen begärt i sitt beslut om att inleda ett förfarande om de aktuella omstruktureringsåtgärderna.

Den österrikiska regeringen kompletterade den redan överlämnade omstruktureringsplanen.

Den österrikiska regeringen överlämnade uppgifter om det egna kapitalet och övriga åtaganden år 1997 och den beräknade balansräkningen för åren 1998 till 2000. Dessa uppgifter diskuterades ingående.

Dessutom översände den österrikiska regeringen uppgifter om de investeringar som genomförts under 1997 och de som planerats för åren 1998 till 2000. De enskilda investeringarna beskrevs ingående och kopplades samman med utvecklingen av anläggningens tillgångar och Ergees produktionskapacitet. Österrike ansåg att de enskilda investeringsprojekten är nödvändiga för att återställa företagets lönsamhet.

Den österrikiska regeringen översände en aktuell förteckning över samtliga omstruktureringskostnader, inklusive de verksamhetsinriktade och finansiella omstruktureringsåtgärderna, och en uppdaterad förteckning över samtliga omstruktureringsåtgärder.

Dessutom tillhandahöll den österrikiska regeringen kassaflödesberäkningar som den anser bevisa att det totala stödet inskränker sig till det belopp som krävs att återställa Ergees lönsamhet.

Den österrikiska regeringen påvisade att det räntesubventionerade lånet år 1994 från Bundesministerium für Arbeit, Gesundheit und Soziales och delstaten Niederösterreich på 42 miljoner schilling (3 miljoner ecu) var avsett till en investering. Investeringskostnaderna belades i detalj.

Regeringen beskrev vilka åtgärder som vidtagits av GBI i detta fall och GBI:s allmänna metoder. Den ansåg att GBI uppträder som en privat investerare och att dess åtgärder därför inte utgör något statligt stöd i den mening som avses i artikel 92 i EG-fördraget.

Slutligen översände den österrikiska regeringen de beräkningar som GBI stödde sig på i beslutet att överta Ergee. Enligt regeringens uppfattning bevisar dessa beräkningar, i vilka hänsyn tas till vilka risker som detta kompanjonskap medför, att GBI kunde förvänta sig att denna investering skulle leda till enorma fördelar.

5. **BEDÖMNING**

Kommissionen undersökte fallet utifrån de uppgifter som den österrikiska regeringen tillhandahållit genom en skrivelse av den 17 september 1998.

5.1 **Stödmottagaren**

Ergee grundades 1960 av företaget Edwin E. Rössler KG, Sonthofen, Ergee ligger i regionen Waldviertel, som enligt ett beslut av EFTA:s övervakningsmyndighet [4] är ett stödområde i enlighet med artikel 92.3 i EG-fördraget.

Den 1 september 1994 begärde Rössler KG sig självt i konkurs. Ergee var inte inblandat i något insolvensförfarande. Därpå övertog den verkställande direktören för Ergee andelarna och en del av det tyska moderbolagets tillgångar. Företagsledningens huvudsakligen externfinansierade uppköp av det egna företaget blev resultatlöst. I juli 1997 övertog det statliga GBI andelarna i Ergee för en schilling.

Ergee hade under 1997 i genomsnitt 417 anställda, en omsättning på 495,8 miljoner schilling (35,8 miljoner ecu) och en balansomslutning på totalt 428 miljoner schilling (30,9 miljoner ecu). Ergee äger 69,7 % av Loana a.s., Roznov, Tjeckoslovakien, som är verksamt på fyra orter med 926 anställda (1997 års siffror). Dessutom innehar Ergee samtliga andelar i driftsbolaget Ergee GmbH, Tyskland (190 anställda) och Ergee AG, Krohbühl, Schweiz (sju anställda). Enligt kommissionens rekommendation av den 3 april 1996 om definitionen av små och medelstora företag [5] är Ergee ett stort företag som inte kan definieras som litet eller medelstort.

Ergee och dess dotterföretag verkar inom textilindustrin. I Österrike tillverkar Ergee strumpor och stickade varor. Det tjeckiska dotterföretaget tillverkar sockor, strumpor, medicinska stödstrumpor och ytterkläder för barn.

År 1996 visade den vanliga affärsverksamheten inom Ergee ett negativt resultat på 214,2 miljoner schilling (15,5 miljoner ecu) under en omsättning på 600,1 miljoner schilling (43,3 miljoner ecu). Det negativa egna kapitalet uppgick i slutet av 1996 till 168,3 miljoner schilling (12,2 miljoner ecu). När Österrike anmälde omstrukturerings- och undsättningsstödet var Ergee ett företag på obestånd.

5.2 **GBI:s verksamhet**

Österrikes regering grundade 1983 GBI med statliga medel och sedan dess drivs företaget med statliga medel. Enligt österrikisk aktiebolagslagstiftning krävs vid förvärv av dotterbolag, exempelvis förvärvet av Ergee, ett godkännande från GBI:s styrelse. Österrikiska staten har i egenskap av GBI:s ägare tillsatt styrelsemedlemmarna. Därutöver har staten inflytande över beslutsfattandet. Dessutom verkar GBI på en marknad som av allt att döma lider av överkapacitet. Slutligen uppnåddes GBI:s kompanjonskap med Ergee med hjälp av ett anmält undsättnings- och omstruktureringsstöd. I enlighet med sin mångåriga undersökningspraxis måste kommissionen därför pröva, huruvida GBI:s verksamhet utgör statligt stöd [6].

GBI:s huvuduppgift är att överta företag på obestånd, återställa deras långsiktiga lönsamhet och sedan sälja dem. GBI framhöll med emfas att förfarandena undersöks mycket noggrant inte blott av företagets omstruktureringsexperter utan också av erkända revisionsfirmor och oberoende konsultföretag. Enligt uppgifter från Österrike övertar GBI ett företag endast om en vändning kan förväntas inom de närmaste två till tre åren. Sedan 1983 har GBI undersökt omkring 90 företag och inlett kompanjonskap i blott nio fall.

Hittills har GBI varit ytterst framgångsrikt i sin sanering av företag på obestånd. År 1983 förvärvade GBI fyra företag. Det övertog Austria Haustechnik GmbH, Rottenmann; Glanzstoff Austria GmbH, St. Pölten, Österrike; Austria Antriebstechnik G. Bauknecht GmbH, Spielberg, och IFE Industrieeinrichtungen Fertigungs AG, Waidhoffen/Ybbs. GBI sålde alla dessa företag i vinstgivande skick under åren 1988 och 1989 efter framgångsrik omstrukturering. År 1993 övertog GBI de österrikiska företagen Schmid Schrauben Hainfeld GmbH och Assmann Ladenbau Leibnitz GmbH. I båda fallen bildades förvaltningsbolag som köpte upp de krisdrabbade företagens lager och hyrde deras anläggningstillgångar. Dessa såldes först efter att omstruktureringen med säkerhet hade varit framgångsrik. Schmid Schrauben Hainfeld GmbH avyttrades 1996 som ett vinstgivande företag. För Assmann Ladenbau Leibnitz GmbH övervägs en börsintroduktion. År 1997 förvärvade GBI Ergee, ATB Austria Antriebstechnik AG, Spielberg, och ATB Antriebstechnik AG, Weinheim (Tyskland).

Kommissionen har undersökt GBI:s finansiella situation och konstaterat att det är ett mycket lönsamt företag. Dess intäktskällor omfattar honorar för konsulttjänster till dotterföretagen, aktieutdelning och vinster från dessa, avkastning på investeringar, behållning från försäljning av företag. År 1983 försågs GBI med ett eget kapital på 44 miljoner schilling (3,2 miljoner ecu) som det med hjälp av vinster och utan statlig insats hade ökat till 241 miljoner schilling (17,4 miljoner ecu) fram till år 1996.

I fråga om Ergee förklarade Österrike att GBI genomförde en undersökning med vederbörlig försiktighet och att styrelsen först därefter beslutade sig för att överta företaget som då befann sig på obestånd. Produktionen inom Ergee fortsatte på grundval av resultatet från denna undersökning, enligt vilken Ergee är ett ytterst känt märke i Centraleuropa (Tyskland, Tjeckien, Schweiz, Slovakien och Österrike). Företaget hade en avsevärd omstruktureringspotential, inte blott i fråga om personal, organisation, logistik och ett minskat antal etableringsorter utan också i fråga om optimal arbetsdelning i de kvarvarande produktionsbolagen och på omorganisationen av driftsnätet. Enligt uppgifter från Österrike var GBI också intresserat av en annan österrikisk konkurrent till Ergee, men man beslöt att inte överta den. I anslutning till detta försåg GBI Ergee med ett kapital på 25 miljoner schilling (1,8 miljoner ecu) och integre-

[4] EGT C 199, 11.5.1994, s. 7.
[5] EGT L 107, 30.4.1996, s. 4.
[6] Bull. EG 9-1984.

rade företaget i koncernens kassaförvaltning, för att täcka dess kortsiktiga finansiella behov. Under 1998 kommer GBI att på nytt tillföra Ergee ett kapital på 25 miljoner schilling (1,8 miljoner ecu). Dessutom skickade företaget två av sina experter på marknadsföring och finanskontroll till Ergee för att förstärka företagets ledning.

Österrike gjorde en ingående beräkning av avkastningen på investeringarna. GBI kommer att behålla sina andelar i Ergee till år 2003. […](*).

Mot bakgrund av samtliga framlagda fakta drar kommissionen slutsatsen att GBI:s verksamhet kan likställas med en privat investerares och därför inte utgör något statligt stöd enligt artikel 92 i EG-fördraget.

5.3 **De anmälda statliga stöden**

Garantin, det nya statliga lånet och de efterskänkta räntorna samt möjligen också den efterskänkta återbetalningen av det redan beviljade lånet är åtgärder som vidtagits av statliga myndigheter. De anmälda åtgärderna beviljas alltså från statliga medel. Genom dessa åtgärder skulle det krisdrabbade Ergee kunna drivas vidare och åter bli lönsamt. På detta sätt har Ergee gynnats i förhållande till sina konkurrenter. Företaget verkar fortfarande inom textilsektorn, där flera konkurrenter inom EES är verksamma. Företagets viktigaste konkurrenter är österrikiska Palmers Textil AG, österrikiska Wolford AG, tyska Falke Gruppe och tyska Kunert VertriebsgmbH, som alla verkar internationellt. De anmälda åtgärderna påverkar således den ekonomiska situationen för dessa konkurrenter i andra medlemsstater. På grund av dessa åtgärder snedvrids eller hotas handeln mellan medlemsstater av snedvridning, varför åtgärderna utgör statligt stöd enligt artikel 92.1 i EG-fördraget och artikel 61.1 i EES-avtalet.

Stöden ingår inte i några beviljade eller redan pågående stödprogram och måste därför enligt artikel 93.2 i EG-fördraget anmälas var för sig. Österrike har uppfyllt detta anmälningskrav.

5.4 **Undantagsbestämmelse**

Enligt artikel 92.1 i EG-fördraget och artikel 61.1 i EES-avtalet är stöd med de särdrag som anges i artiklarna principiellt oförenliga med den gemensamma marknaden. I artikel 92.2 och 92.3 i EG-fördraget och artikel 61.2 och 61.3 i EES-avtalet föreskrivs det att bidrag i undantagsfall kan betraktas som förenliga med den gemensamma marknaden.

Kommissionen har undersökt om de anmälda stödåtgärderna faller under någon av dessa bestämmelser om undantag från stödförbudet.

Undantaget enligt artikel 92.2 i EG-fördraget och artikel 61.2 i EES-avtalet är inte tillämpliga i detta fall, eftersom det vare sig är fråga om stöd av social karaktär som ges till enskilda konsumenter, stöd för att avhjälpa skador som orsakats av naturkatastrofer eller stöd som ges till näringslivet i vissa områden av Förbundsrepubliken Tyskland som påverkats genom Tysklands delning.

Undantaget enligt artikel 92.3 a i EG-fördraget och artikel 61.3 i EES-avtalet samt den regionala aspekten av undantagsbestämmelsen i artikel 92.3 c i EG-fördraget och artikel 61.3 c i EES-avtalet är inte tillämpliga, eftersom stöden inte beviljas för att främja den ekonomiska utvecklingen i regioner, där levnadsstandarden är onormalt låg eller för att utveckla särskilda grenar inom ekonomin.

Vad gäller undantagen enligt artikel 92.3 b i EG-fördraget och artikel 61.3 b i EES-avtalet, har kommissionen kunnat konstatera att det berörda förfarandet inte uppfyller de kriterier som normalt gäller ”projekt av gemensamt europeiskt intresse” och heller inte syftar till att avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi.

Undantaget enligt artikel 92.3 d i EG-fördraget och artikel 61.3 d i EES-avtalet kan likaledes inte tillämpas, eftersom stöden varken är ämnade att främja kulturen eller bevara det kulturella arvet.

Således kan endast den första delen av undantagsbestämmelserna i artikel 92.3 c i EG-fördraget och artikel 61.3 c i EES-avtalet tillämpas, så länge stöden bidrar till utvecklingen av vissa näringsverksamheter och samtidigt inte påverkar handeln i negativ riktning på ett sätt som står i strid med det gemensamma intresset.

5.5 **Gemenskapens riktlinjer**

Ergee är ett företag på obestånd. De anmälda åtgärderna utgör omstruktureringsstöd. Gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter ([7]) (riktlinjerna) innehåller de förutsättningar under vilka omstruktureringsstöden kan betraktas som förenliga med den gemensamma marknaden.

Enligt riktlinjerna måste omstruktureringen ingå i en realistisk, sammanhängande och omfattande plan för återskapande av företagets långsiktiga lönsamhet. Detta skall ske inom en rimlig

(*) Delar av denna text har utformats så att konfidentiella uppgifter inte skall röjas. Dessa delar omges av en hakparentes och är markerade med en asterisk.

([7]) EGT, C 368, 23.12.1994, s. 12.

tidsperiod och på grundval av realistiska antaganden om de framtida förutsättningarna för verksamheten. Därvid skall bl.a. hänsyn tas till de omständigheter som ger upphov till företagets svårigheter, utbud och efterfrågan på marknaden för de aktuella produkterna samt deras väntade utveckling och företagets särskilda styrka och svagheter. Planen måste möjliggöra en friktionsfri övergång för företaget till en långsiktigt hållbar ny struktur, som gör att företaget kan fortbestå av egen kraft och utan vidare statligt stöd.

En omstrukturering sker vanligen genom en nyordning och rationalisering av företagets verksamhet på effektivare grund, vilket normalt betyder reträtt från vissa verksamhetsområden som inte längre är lönsamma eller redan förorsakar förluster. Därtill kommer omstruktureringen av de verksamhetsområden som på nytt kan bli konkurrenskraftiga och eventuellt en utbyggnad av eller övergång till nya lönsamma verksamheter. Den fysiska omstruktureringen måste i regel ske tillsammans med en finansiell omstrukturering.

Enligt del tre i riktlinjerna skall kommissionen pröva huruvida omstruktureringen uppfyller följande villkor: För det första skall omstruktureringen återställa den långsiktiga lönsamheten inom en rimlig tidsperiod, för det andra får inte stöden snedvrida konkurrensen och för det tredje skall stöden stå i ett rimligt förhållande till kostnaderna och nyttan med omstruktureringen.

Enligt riktlinjerna skall också företaget fullständigt uppfylla den omstruktureringsplan som förelagts kommissionen och godkänts av denna samt alla åligganden som kommissionens beslut om godkännande kan ha förenats med.

Dessutom föreskrivs det i gemenskapens riktlinjer att kommissionen skall kontrollera att omstruktureringsplanen genomförs på ett framgångsrikt sätt.

5.6 **Återskapande av den långsiktiga lönsamheten**

Österrike har lagt fram en realistisk, sammanhängande och omfattande omstruktureringsplan. Kommissionen konstaterar att företaget är förpliktat att genomföra omstruktureringsplanen.

I omstruktureringsplanen tas det hänsyn till de omständigheter som lett till företagets svårigheter. Dessa svårigheter kan delas upp i tre grupper.

För det första tyngdes Ergee av en dålig finansiell struktur. I slutet av 1996 visade koncernen ett negativt eget kapital på 122 miljoner schilling (8,8 miljoner ecu).

För det andra kontrollerades koncernens produktionsanläggningar i Österrike och Tjeckien inte tillräckligt, man saknade lämplig kostnadsförvaltning och koncernen hade uppenbarligen inte i tillräcklig grad anpassat sin produktionsprocess till föränderliga marknadsvillkor. Dessutom hade inte företaget någon lämplig märkes- och produktionsstrategi.

Det tredje problemområdet har uppstått på grund av att Ergee inte har gjort tillräckliga investeringar på senare år.

Således koncentreras Ergees omstruktureringsåtgärder, som sammanfattats i nedanstående tabell, på dessa tre huvudområden.

Omstruktureringskostnader	Miljoner schilling	Miljoner ecu	%
Balansering av negativt eget kapital	121,0	8,8	18,7
Tillförsel av tillräckligt eget kapital	165,0	12,0	25,3
Driftsförluster 1997 och 1998	148,0	10,7	22,7
Extra nedskrivning av lagret och fordringarna	56,0	4,1	8,9
Summa av de finansiella omstruktureringskostnaderna	491,0	35,6	75,4
Plan för socialt stöd	[…] (*)	[…] (*)	[…] (*)
Förflyttning av lagerkapacitet och kontorsutrymmen	[…] (*)	[…] (*)	[…] (*)
Organisatoriska förändringar	[…] (*)	[…] (*)	[…] (*)
Konsult	[…] (*)	[…] (*)	[…] (*)
Extra marknadsföringsåtgärder	[…] (*)	[…] (*)	[…] (*)
Summa av de driftsrelaterade omstruktureringskostnaderna	84,1	6,1	12,9
Investeringar 1997 till 1999	76,0	5,5	11,7
Summa omstruktureringskostnader	651,1	47,2	100,0

5.6.1 *Finansiella omstruktureringsåtgärder*

De finansiella omstruktureringskostnaderna belöper sig på 491 miljoner schilling (35,6 miljoner ecu). För att sanera koncernens finanser var det nödvändigt att balansera dess negativa egna kapital på 121 miljoner schilling (8,8 miljoner ecu), att förse koncernen med tillräckligt mycket eget kapital, omkring 165 miljoner schilling (12,0 miljoner ecu) motsvarande 25 % av koncernens balansräkningssumma, att täcka de prognostiserade förlusterna på 148 miljoner schilling (10,7 miljoner ecu) för åren 1997 och 1998 och att utjämna en extraordinär nedskrivning av lagerbestånd och fordringar på 56 miljoner schilling (4,1 miljoner ecu).

Kommissionen anser att de finansiella omstruktureringsåtgärderna är nödvändiga för att sanera Ergee finansiellt.

Saneringen av koncernens finanser lyckades framför allt tack vare att Ergees banker efterskänkte återbetalningen av osäkra lån på 338 miljoner schilling (24,5 miljoner ecu) år 1997. Dessa österrikiska banker var Bank Austria AG, Erste Bank der österreichischen Sparkassen AG och Raiffeisenbank Oberers Waldviertel registrierte Genossenschaft mit beschränkter Haftung. Genom skrivelser av den 28 maj 1998 och 8 juni 1998 bekräftade dessa banker att de hade godkänt att återbetalningen skulle efterskänkas, eftersom deras förluster skulle ha blivit vida större om Ergee hade gått i konkurs. Trots att mer än 50 % av andelarna i Bank Austria AG ägs av privata investerare, anser kommissionen att Bank Austria AG är ett offentligt företag, eftersom staten kontrollerar företaget i egenskap av största enskilda andelsägare. De andra två bankerna är privata. Det avgjort största bidraget kom från den privata Erste Bank der österreichischen Sparkassen AG. Bankerna grundade ett konsortium och fattade endräktiga beslut. Kommissionen menar på grundval av detta att den offentligägda banken Bank Austria AG agerade som privat investerare.

GBI tillhandahöll medel på 25 miljoner schilling (1,8 miljoner ecu) för att öka kapitalet och förpliktade sig att tillhandahålla ytterligare 25 miljoner schilling, när kommissionen fattat ett beslut i denna fråga.

Staten ämnar avstå från återbetalning av det osäkra lånet på 42 miljoner schilling (3,0 miljoner ecu), om kommissionen godkänner detta och Ergee uppfyller villkoren för antalet anställda vid produktionsanläggningarna i Österrike. Dessutom tänker företaget självt bidra genom avyttring av tillgångar på […] (*) och den vinst på sammanlagt […] (*) som väntas för 1999 och 2000.

Sammanlagt uppgår medlen till 494 miljoner schilling (35,8 miljoner ecu), vilket garanterar att företaget kommer att återfå sunda finanser.

5.6.2 *Driftsrelaterade omstruktureringsåtgärder*

Kostnaderna för de driftsrelaterade omstruktureringsåtgärderna uppgår sammanlagt till 84,1 miljoner schilling (6,1 miljoner ecu). För att förbättra sin kostnadsstruktur måste koncernen framför allt minska sin personal. Därför minskades antalet anställda från 1 966 medarbetare år 1996 till 1 397 år 1998. Detta motsvarar en minskning med 29 %. Kostnaderna för det sociala stödet (huvudsakligen för Tyskland) uppgår till 55,5 miljoner schilling (4,0 miljoner ecu).

Nedanstående tabell innehåller statistik om antalet anställda:

Minskning av antalet anställda	1996	1997	1998
Österrike	521	417	390
Tjeckien	1 215	926	921
Tyskland	225	197	78
Schweiz	5	8	8
Totalt	1 966	1 548	1 397
Totalt i % jämfört med 1996	100,0	78,7	71,1

Personalminskningen är framför allt resultatet av organisatoriska förändringar inom koncernen. Koncernen kommer att kontrollera sina produktionsanläggningar i Tjeckien och Österrike bättre. Dessutom kommer koncernen att lägga ned sina lager i Tyskland och koncentrera lagerverksamheten till den österrikiska etableringsorten. Det tyska dotterbolaget omvandlas till ett distributionsföretag. […] (*). Kostnaderna för omorganisationen i den österrikiska anläggningen uppgår till 1 miljon schilling (0,1 miljoner ecu).

Efter att GBI övertagit Ergee byttes styrelsemedlemmarna i Ergee och Loana a.s. ut mot erfarna saneringsförvaltare. Dessutom skickade GBI två av sina experter på marknadsföring och finanskontroll till Ergee för att stärka ledningskapaciteten i företaget. Utöver detta ersattes Ergees styrelse med erfarna saneringsförvaltare och textilexperter. Ändringarna i ledningen var nödvändiga för att genomföra kostnadsminskande åtgärder i syfte att öka effektiviteten i produktionen och minska genomströmningstiden för produkter i de österrikiska och tjeckiska fabrikerna. Konsulter är också ansvariga för att genomföra omstruktureringsåtgärderna. […] (*).

För att garantera långsiktig lönsamhet, måste gruppen också omdefiniera sin marknadsställning och förbättra sin märkes- och produktstrategi. […] (*).

De driftsrelaterade omstruktureringsåtgärderna skall huvudsakligen finansieras med ett driftslån på upp till 90 miljoner schilling (6,5 miljoner ecu) som vilar på en statlig garanti.

5.6.3 *Investeringar med koppling till omstruktureringsåtgärderna*

Österrike har påvisat att koncernen måste investera för att återfå sin långsiktiga lönsamhet. För åren 1997 till 1999 planerar koncernen investeringar på 76 miljoner schilling (5,5 miljoner ecu) som i genomsnitt motsvarar […] % av omsättningen.

Investeringarna gäller i första hand utbyggnaden och den tekniska moderniseringen av centrallagret vid den österrikiska anläggningen, eftersom centrallagret i Tyskland kommer att stängas. Denna tekniska modernisering består i investeringar i utrustning, bl.a. genom anpassning av mjuk- och hårdvara till nuvarande teknisk nivå.

En mindre del av investeringarna gäller maskinparken. Med hjälp av dessa investeringar skall gamla, avskrivna maskiner ersättas, så att en hög kvalitetsnivå kan upprätthållas, nya fibrer och mer ambitiös design framställas och materialkostnaderna sänkas avsevärt. Österrike har kunnat visa att gruppen minskat sin anläggningsförmögenhet under senare år.

Nedanstående uppgifter visar att värdet på de nyligen anskaffade – antingen köpta eller hyrda – maskinerna var lägre än avskrivnings- och hyreskostnaderna för de maskiner som används av koncernen, trots att ett flertal redan skrivits av.

Maskinvärdets utveckling	1996		1997		1998	
	Miljoner schilling	Miljoner ecu	Miljoner schilling	Miljoner ecu	Miljoner schilling	Miljoner ecu
Anskaffning av nya maskiner (köp och förhyrning)	24,0	1,7	19,3	1,4	15,6	1,1
Avskrivnings- och hyreskostnader	– 30,7	– 2,2	– 31,6	– 2,3	– 21,4	– 1,6
Nyanskaffning i procent av avskrivnings- och hyreskostnader	78 %		61 %		73 %	

Investeringarna skall finansieras med hjälp av det nya statliga lånet på 40 miljoner schilling (2,9 miljoner ecu) och andra banklån.

Kommissionen anser att investeringarna är begränsade till ett minimun för att möjliggöra en omstrukturering av koncernen.

5.6.4 *Beräkningar*

Kommissionen har undersökt prognostiserade balansräkningar, beräkningar av vinster och förluster samt kassaflödesuppgifter fram till år 2000, för att utröna huruvida omstruktureringsåtgäderna kommer att återställa lönsamheten i företaget. Kommissionen konstaterar att beräkningarna presenterades fullständigt och att de underliggande antagandena förklarades i detalj.

Som ett resultat av strategin att minska produktutbudet, antalet anställda och produktionskapaciteten kommer koncernen att minska sin produktion. År 2000 kommer den fortfarande att ligga under 1997 års resultat.

Kommissionen konstaterar att produktionsresultatet – trots en avsevärd minskning av produktionskapaciteten 1998 i förhållande till föregående år – 6 % – kommer att bli positivt redan 1998. Denna förbättring kommer huvudsakligen att uppnås genom en avsevärd sänkning av personalutgifterna mätt på produktionskapaciteten, 41,7 % år 1997 och 34,0 % år 1998. Resultatet för den vanliga affärsverksamheten kommer på grund av de fortsatt höga ränteutgifterna att vara negativt. Enligt planen kommer koncernen att gå med vinst år 1999. […] (*). Förbättringen grundar sig på kostnadssänkande åtgärder och en ökad effektivitet i produktionsprocessen. År 2000 kommer koncernen enligt beräkningarna att höja sina vinster till […] (*), dvs. […] (*) % av produktionskapaciteten. Denna uppgift visar tydligt att koncernen förvisso måste fortsätta med kostnadsförvaltningen, men att den definitivt saneras.

Framför allt tack vare att bankerna avstått från kravet på återbetalning av banklånet och tack vare kapitaltillskott från GBI kunde koncernen redan 1997 uppvisa ett positivt eget kapital på 15,2 % av balansräkningssumman. Med hjälp av ytterligare kapitaltillskott från GBI och innehållna vinster för åren 1999 och 2000 kommer det egna kapitalet att uppgå till 27,8 % av balansräkningssumman år 2000. Enligt uppskattningar från kommissionen kommer koncernen att ha sunda finanser år 2000.

Således anser kommissionen att prognoserna innehåller belägg för att koncernen har förutsättningar för en långfristig lönsamhet och att den kan verka av egen kraft och utan stöd från staten.

I följande tabell summeras de viktigaste uppgifterna kommissionens analys:

Beräkning av vinst och förlust (koncern)	1997		1998		1999		2000	
	Miljoner schilling	Miljoner ecu	Miljoner schilling	Miljoner ecu	Miljoner schilling	Miljoner ecu	Miljoner schilling	Miljoner ecu
Produktionskapacitet	949,8	68,8	893,7	64,8	[…] (*)	[…] (*)	[…] (*)	[…] (*)
Rörelseresultat	– 97,2	– 7,0	6,2	0,4	[…] (*)	[…] (*)	[…] (*)	[…] (*)
Finansnetto	– 37,4	– 2,7	– 19,7	– 1,4	[…] (*)	[…] (*)	[…] (*)	[…] (*)
Resultat för den vanliga affärsverksamheten	– 134,6	– 9,8	– 13,5	– 1,0	[…] (*)	[…] (*)	[…] (*)	[…] (*)

Balansräkning (koncern)	1997		1998		1999		2000	
	Miljoner schilling	Miljoner ecu	Miljoner schilling	Miljoner ecu	Miljoner schilling	Miljoner ecu	Miljoner schilling	Miljoner ecu
Eget kapital	113,0	8,2	117,3	8,5	149,9	10,9	185,0	13,4
Skulder	550,8	39,9	506,0	36,7	476,2	34,5	440,5	31,9
Balansräkningssumma	663,8	48,1	623,3	45,2	624,1	45,2	625,5	45,3

5.7 **Undvikande av otillbörlig snedvridning av konkurrensen på grund av stöd**

Kommissionen har undersökt huruvida åtgärder vidtagits för att utjämna negativa effekter av omstruktureringsstödet på konkurrenterna.

5.7.1 *Neddragning av produktionskapaciteten*

Kommissionen noterar att också externa faktorer har bidragit till koncernens svårigheter. Enligt resultaten av en rundfråga ([8]) sparar 40 % av de konsumenter som sänker sina utgifter framför allt på inköp av kläder. Dessutom sjunker efterfrågan på textil med 5–7 % årligen i Europa. Samtidigt ökar importen från Fjärran östern. Dessa faktorer har lett till sänkta priser, mycket hård konkurrens och strukturell överkapacitet. Kommissionen konstaterar vidare att Österrike inte har förnekat förekomsten av strukturell överkapacitet på den aktuella marknaden.

Enligt punkt 3.2.2 ii) i riktlinjerna skall omstruktureringsplanen genom en oåterkallelig minskning eller nedläggning av kapacitet ge ett bidrag, proportionellt till det stödbelopp som erhålls, till omstruktureringen av den relevanta marknadsgrenen och som kommer den relevanta marknaden inom gemenskapen till godo. En kapacitetsminskning eller nedläggning betraktas som oåterkallelig om de berörda produktionsanläggningarna antingen skrotas eller görs permanent oförmögna att producera till tidigare kapacitet, eller permanent omvandlas till annan användning.

Kommissionen noterar att företaget som en del av omstruktureringsåtgärderna måste ersätta gamla avskrivna maskiner, för att upprätthålla en hög kvalitetsnivå och framställa nya fibrer och mer ambitiös design samt öka sin effektivitet så att koncernens långsiktiga lönsamhet garanteras. Bytet av maskiner medför emellertid ingen utvidgning av maskinparken eller kapaciteten. Österrike har påvisat att på koncernnivå och med hänsyn till både egna och hyrda maskiner minskar inte blott antalet maskiner utan därutöver reduceras också oåterkalleligt den potentiella produktionskapaciteten uttryckt i enheter per dag. På så sätt kommer koncernens stickkapacitet att minskas med 11 %, spetsstickningskapacitet med 23,9 % och flatstickningskapacitet med 51,2 %. Detta är den kapacitet som gäller för framställningen av gruppens produkter. Andelen hyrda maskiner i förhållande till de egna är liten.

Nedanstående tabell ger en bild av hur koncernens produktionskapacitet utvecklats.

[…] (*)

([8]) Rundfrågan genomfördes av veckotidningen ”TV Hören und Sehen” i mars 1995.

Kommissionen noterar också att minskningen i produktionskapacitet sammanföll med en minskning av arbetsstyrkan med 28,9 % vid sidan av en minskning av koncernens lageryta från 24 000 m^2 till 13 000 m^2 och en minskning med 15 % i produktutbudet. Dessutom påpekar kommissionen att koncernen år 2000 inte kommer att ha höjt sin produktion över 1997 års nivå.

Enligt uppgifter från Österrike har Ergee en marknadsandel på 10,9 % respektive 6 % på de största marknaderna, Österrike och Tyskland. Ergee har inte några betydande marknadsandelar i övriga EES-stater. Därför är Ergee en jämförelsevis liten konkurrent på EES-marknaden.

5.7.2 *Det statliga stödets snedvridande effekter på konkurrensen*

Vad gäller planerna på att efterskänka återbetalning av det osäkra statliga lånet på 42 miljoner schilling (3,0 miljoner ecu), anser kommissionen att detta bidrag behövs för att garantera att koncernen förfogar över tillräckliga likvida medel. Dessutom har kommissionen tagit hänsyn till att staten enligt österrikiska uppgifter skulle förlora hela beloppet om Ergee ginge i konkurs. Dessutom agerar staten på ett liknande sätt som Ergees banker som också avstår från återbetalning av 100 % av sina osäkra lån. Dessutom villkoras den efterskänkta avbetalningen av antalet anställda som är verksamma inom Ergee år 2000.

I fråga om det nya statliga lånet på 40 miljoner schilling (2,9 miljoner ecu) anser kommissionen att lånet krävs för att garantera finansieringen av de nödvändiga investeringarna. Dessutom har kommissionen tagit hänsyn till att företaget enligt ett beslut av EFTA:s övervakningsmyndighet av den 11 maj 1994 finns inom ett eftersatt område enligt artikel 92.3 c i EG-fördraget med en tillåten högsta stödnivå på 20 % netto.

Med hjälp av en garanti på 90 miljoner schilling (6,5 miljoner ecu) kan Ergee skaffa fram tillräckligt med likvida medel, för att finansiera sina omstruktureringsåtgärder. Kommissionen påpekar emellertid att Ergee slipper betala för denna garanti. Eftersom koncernen har utsikter att nå en långsiktig lönsamhet och då den finansiella situationen redan är sanerad, är det inte nödvändigt att låta den slippa betala garantiavgiften för att återställa företagets lönsamhet. Dessutom uppgår koncernens finansiella utgifter till endast omkring 2 % av driftsresultatet. Det kan också påvisas att en avgiftsfri garanti inte är motiverad. Att inte ta ut avgifter skulle därför minska företagets finansiella kostnader till och med år 2000 på ett orättvist sätt. Följaktligen anser kommissionen att garantin som utgör ett statligt stöd är oförenlig med den gemensamma marknaden, eftersom Ergee inte behöver erlägga någon marknadsanpassad avgift för den.

5.8 **Stödets relation till kostnaderna för omstruktureringen och nyttan därmed**

Kommissionen har undersökt huruvida stödet är begränsat till det minimikrav som ställs på omstruktureringen av företaget.

I följande tabell har bidragen till koncernens omstrukturering sammanfattats ännu en gång:

Bidrag till omstrukturering	Miljoner schilling	Miljoner ecu	%
Efterskänkt återbetalning av lån	42,0	3,0	6,5
Nytt lån	40,0	2,9	6,1
Statligt garanterade lån	90,0	6,5	13,8
Totalt statligt stöd	172,0	12,5	26,4
Bidrag från moderbolaget	50,0	3,6	7,7
Innehållna vinster för 1999 och 2000	[…] (*)	[…] (*)	[…] (*)
Avyttring av tillgångar	[…] (*)	[…] (*)	[…] (*)
Total bidrag från företaget	63,5	4,6	9,8
Efterskänkta återbetalningar av lån	338,0	24,5	51,9
Ytterligare nödvändig bankfinansiering	23,8	1,7	4,2
Totalt bidrag från bankerna	365,6	26,5	56,2
Totalt belopp för alla bidrag	651,1	47,2	100,0

Tabellen visar att omstruktureringen av företaget huvudsakligen finansieras av bankerna (56,2 %). Det statliga bidraget uppgår till 26,4 % av omstruktureringskostnaderna, företagets bidrag till 9,8 % och moderbolaget GBI:s bidrag till 7,7 %.

Procentsatserna ovan visar att det statliga stödet står i ett rimligt förhållande till omstruktureringskostnaderna och till bidragen från övriga berörda parter. Kommissionen påpekar emellertid på nytt att avståndet från garantiavgiften inte behövs för att återställa företagets lönsamhet. Därför är denna garanti inte förenlig med den gemensamma marknaden.

5.9 **Det befintliga lånets utformning**

Österrike har påvisat att det befintliga lånet på 42 miljoner schilling (3 miljoner ecu) var avsedda för investeringar på 92,7 miljoner schilling (6,7 miljoner ecu) under åren 1994 och 1995. En detaljerad uppdelning av investeringskostnaderna bifogades.

Det befintliga lånet beviljades i enlighet med § 35 a i Arbeitsmarktförderungsgesetz (Lagen om främjande av arbetsmarknaden). EFTA:s övervakningsmyndighet registrerade lagen som nummer 93-359 i förteckningen över befintliga regionala stödprogram. Kommissionen anser således att detta stöd ingår i ett befintligt program.

Kommissionen konstaterar för övrigt att Ergee enligt österrikiska uppgifter inte var inblandat i det tyska moderbolagets konkursförfarande och att det inte befann sig i svårigheter när lånet beviljades.

Kommissionen anser därför att lånet utgör ett investeringsstöd.

Kommissionen konstaterar att Ergee ansöker om omstruktureringsstöd för första gången.

5.10 **Ingen förlängning av undsättningsstödet**

Den 17 december 1997 godkände kommissionen ett undsättningsstöd från GBI i form av en garanti och en utbetalning till konto för en senare ökning av det egna kapitalet för perioden juli 1997 till slutet av 1997. Enligt uppgifter från Österrike beviljades garantin endast fram till slutet av 1997. Ergee förfogar dock ännu idag över de medel på 25 miljoner schilling (1,8 miljoner ecu) som GBI tillhandahöll.

Kommissionen ansåg i sitt beslut om undsättningsstöd att utan en relaterad omstruktureringsplan kan man varken påvisa eller förvänta sig att en normal avkastning kan uppnås inom en rimlig tidsperiod. Därför ansåg kommissionen att GBI:s åtgärder möjligen innehöll statliga stöd vid den tidpunkt då undsättningsåtgärderna vidtogs. Eftersom kommissionen dock redan har konstaterat att GBI:s åtgärder efter omstruktureringsfasen är ekonomiskt motiverade och inte utgör några statliga stöd enligt artikel 92 i EG-fördraget, finns det alltså ingen anledning att betrakta GBI:s kapitaltillskott som en förlängning av något undsättningsstöd.

6. **SLUTSATSER**

Kommissionen anser att GBI:s verksamhet är att jämställa med en privat investerares och att den inte utgör något statligt stöd i enlighet med artikel 92 i EG-fördraget.

Kommissionen menar att Österrike har framlagt en realistisk, sammanhängande och omfattande omstruktureringsplan och påvisat att koncernen har potential för en långsiktig lönsamhet samt att den är i stånd att verka av egen kraft och utan ytterligare statligt stöd. Minskningen i produktionskapaciteten är avsevärd och räcker för att förhindra orättvis snedvridning av marknaden. De statliga stöden står i ett rimligt förhållande till omstruktureringskostnaderna och bidragen från övriga berörda parter. Dessutom anser kommissionen att Ergee har ansökt om omstruktureringsstöd för första gången. Slutligen finns det inte längre någon anledning att betrakta GBI:s kapitaltillskott som en förlängning av något undsättningsstöd. Kommissionen menar emellertid att det inte är nödvändigt att företaget slipper garantiavgiften för att dess lönsamhet skall återställas. Detta skulle ge koncernen en orättvis fördel.

Därför godkänner kommissionen endast beviljandet av ett nytt statligt lån på 40 miljoner schilling (2,9 miljoner ecu) och att företaget slipper betalningen av räntor och återbetalningen av lånet på 42 miljoner schilling (3,0 miljoner ecu).

Kommissionen anser däremot att det statliga stödet i form av en avgiftsfri garanti på 90 miljoner schilling (6,5 miljoner ecu) till Ergee inte är förenligt med den gemensamma marknaden.

Kommissionen anser därför att tillhandahållandet av ett nytt statligt lån på 40 miljoner schilling (2,9 miljoner ecu) och efterskänkningen av räntorna och återbetalningen av det befintliga lånet på 42 miljoner schilling (3,0 miljoner ecu) bidrar till utvecklingen av vissa näringsverksamheter utan att påverka handeln i negativ riktning på ett sätt som strider mot det gemensamma intresset. Kommissionen beslutar därför att de statliga stödåtgärderna kan betraktas som förenliga med den gemensamma marknaden i enlighet med den första delen av artikel 92.3 c i EG-fördraget och artikel 61.3 c i EES-avtalet. Det statliga stödet i form av en avgiftsfri garanti på 90 miljoner schilling (6,5 miljoner ecu) påverkar emellertid handeln i negativ riktning på ett sätt som strider mot det gemensamma intresset och är därför oförenligt med den gemensamma marknaden.

Kommissionen uppmanar Österrike att inom två månader efter delgivningen av detta beslut underrätta kommissionen om de åtgärder som vidtagits för att efterkomma beslutet.

I enlighet med avsnitt 3 i kommissionens riktlinjer uppmanar kommissionen Österrike att lägga fram utförliga årsrapporter, för att påvisa att omstruktureringsplanen genomförs på vederbörligt sätt.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Det statliga stöd som Österrike ämnar bevilja Ergee Textilwerk GmbH, Schrems, i form av efterskänkta räntor på och avbetalningar av ett statligt lån på 42 miljoner schilling (3,0 miljoner ecu) och ett nytt statligt lån på 40 miljoner schilling (2,9 miljoner ecu) är förenligt med den gemensamma marknaden.

Det stöd som Österrike ämnar bevilja Ergee Textilwerk GmbH, Schrems, i form av en avgiftsfri garanti på upp till 90 miljoner schilling (6,5 miljoner ecu) är inte förenligt med den gemensamma marknaden. Detta stöd får därför inte beviljas.

Artikel 2

Österrike skall lägga fram detaljerade årsrapporter för att påvisa att omstruktureringsplanen genomförs på vederbörligt sätt.

Artikel 3

Österrike skall inom två månader från delgivningen av detta beslut underrätta kommissionen om de åtgärder som vidtagits för att efterkomma beslutet.

Artikel 4

Detta beslut riktar sig till Republiken Österrike.

Utfärdat i Bryssel den 22 december 1998.

På kommissionens vägnar

Karel VAN MIERT

Ledamot av kommissionen